

Paper Code: 2116-A

Programme	Exam Code
Bachelor of Arts ✓	121202
Bachelor of Science ELO. ✓	121302
Bachelor of Business Administration	121702
Bachelor of Business Administration (Airlines and Airport Management)	509502
Bachelor of Arts (Journalism and Mass Communication) ✓	116402
Bachelor of Science (Fashion Designing)	119602
Bachelor of Science (Home Science)	119702
Bachelor of Computer Applications	117902
Bachelor of Science (Information Technology)	118002
Bachelor of Science (Bio-technology)	120602
Bachelor of Science (Medical Laboratory Technology)	509702
Bachelor of Vocation (Retail Management)	122002
Bachelor of Vocation (Animation)	112802
Bachelor of Vocation (Nutrition and Dietetics)	510012
Bachelor of Vocation (Beauty and Wellness)	112602
Bachelor of Vocation (Artificial Intelligence and Data Science)	112902
Bachelor of Vocation (Hospitality and Tourism)	113002
Master of Science (Mathematics) (FYIP)	508402
Master of Science (Physics) (FYIP)	508602
Master of Arts (English) (FYIP) ✓	508502

Semester- II

Course Title: Drug Abuse: Problem, Management and Prevention (Compulsory)

Course Code: VACD-2161 ✓

Time Allowed: 3 Hours

Max. Marks: 35

Note: Attempt five questions in all, selecting atleast one question from each section. The fifth question may be attempted from any section. Each question carries 7 marks.

Section – A

1. What is the nature of the problem drug abuse in India? Elaborate its extent in the Punjab?

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਕੀ ਹੈ? ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਹੱਦ ਦੱਸੋ?

भारत में नशीली दवाओं के दुरुपयोग की समस्या की प्रकृति क्या है? पंजाब में इसकी सीमा के बारे में विस्तार से बताइए?

2. What is the impact of drug addiction on family?

ਪਰਿਵਾਰ 'ਤੇ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਲਤ ਦਾ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ?

नशे की लत का परिवार पर क्या प्रभाव पड़ता है?

Section – B

3. What does "management of drug abuse" mean? How challenging it is to care for someone who is addicted.

"ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ" ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ? ਕਿਸੇ ਆਦੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨਾ ਕਿੰਨਾ ਚੁਣੌਤੀਪੂਰਨ ਹੈ?

नशीली दवाओं के दुरुपयोग के प्रबंधन" का क्या मतलब है?
नशे की लत में फंसे किसी व्यक्ति की देखभाल करना
कितना चुनौतीपूर्ण है।

4. What are the advantages and disadvantages of treating drug disorders using medications?

ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਰਾਂ ਦਾ
ਇਲਾਜ ਕਰਨ ਦੇ ਕੀ ਫਾਇਦੇ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਹਨ?

औषधियों का उपयोग करके नशीली दवाओं के विकारों के
इलाज के क्या फायदे और नुकसान हैं?

Section – C

5. How can the public be made aware of the dangers of drug usage through the media?

ਮੀਡੀਆ ਰਾਹੀਂ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਖ਼ਤਰਿਆਂ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ
ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?

मीडिया के माध्यम से जनता को नशीली दवाओं के उपयोग
के खतरों के बारे में कैसे जागरूक किया जा सकता है?

6. What part do educators play in encouraging a drug-free culture?

ਨਸ਼ਾ-ਮੁਕਤ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਅਕ ਕੀ
ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ?

नशा-मुक्त संस्कृति को प्रोत्साहित करने में शिक्षकों की क्या भूमिका है?

Section – D

7. Write an essay on NDPS act related with drug abuse?

ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ NDPS ਐਕਟ 'ਤੇ ਇੱਕ ਲੇਖ ਲਿਖੋ?

नशीली दवाओं के दुरुपयोग से संबंधित एनडीपीएस अधिनियम पर एक निबंध लिखें?

8. Describe the punishments related to the various offences of drug abuse?

ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ?

नशीली दवाओं के दुरुपयोग के विभिन्न अपराधों से संबंधित दंड का वर्णन करें?

(For Reappear Candidates Only (2023-24))

Exam Code: 120602

Paper Code: 9218

Bachelor of Science (Bio-Technology), Semester-II

Course Title: Biomathematics and Biostatistics

Course Code: BBTL-2333

Time Allowed: - 3 Hours

Max. Marks: - 80

Note: Attempt five questions in all selecting at least one question from each section. The fifth question can be attempted from any section. All questions carry equal (16) marks. The students can use only Non Programmable & Non Storage Type Calculator and Statistical tables.

Section-A

1 (a) Differentiate x^{x^x} w.r.t x . (4)(b) Find the value of $\left(2^{\frac{1}{4}} - 1\right) \left(2^{\frac{3}{4}} + 2^{\frac{1}{2}} + 2^{\frac{1}{4}} + 1\right)$ (4)(c) Differentiate $\sin^{-1} \left(\frac{2^{x+1}}{1+4^x} \right)$ w.r.t x (8)2 (a) Evaluate $\int \sqrt{3-2x-x^2} \, dx$ (8)(b) Evaluate $\int x \log(1+x) \, dx$ (8)

Section-B

3 (a) Calculate A.M. from the following series

X: below 10 10-20 20-30 30-40 above 40

f: 5 7 4 8 6 (8)

(b) Calculate mode of the distribution of weight of students of a class:

Weight (in kg):	40	42	47	50	55	68	70
Frequency:	5	12	17	20	30	13	4

(8)

4 (a) From the prices of shares of X and Y given below. Find out which is more stable in value:

X	35	54	52	53	56	58	52	50	51	49
Y	108	107	105	105	106	107	104	103	104	101

(8)

(b) Calculate coefficient of skewness from the following:

Marks above:	0	10	20	30	40	50	60	70	80
No. of students:	150	140	100	80	80	70	30	14	0

(8)

Section-C

5 (a) You are given the following instructions relating to a frequency distribution comprising 10 observations: $\bar{X} =$ $5.5, \bar{Y} = 4.0, \sum X^2 = 385, \sum Y^2 = 192, \sum (X+Y)^2 = 947$ Find r_{xy} . (8)

(b) From the following data, obtain the two regression equations:

Sales:	91	97	108	121	67	124	51	73	111	57
Index:	71	75	69	97	70	91	39	61	80	47

(8)

6 (a) If there are 60% chances that a new born child is male. What is the probability that in a family of 5 children there are

(a) 2 boys

(b) 1 girl

(8)

(b) If X follows normal distribution $N(0,1)$ then find $P(|X| < 2)$

(8)

Section-D

7 (a) Compute the value of student's t for values in a sample of size eight consisting of -4,-2,-2,0,2,2,3,3 taking population mean as zero.

(8)

(b) Two random samples were drawn from two normal populations and their values are:

A	66	67	75	76	82	84	88	90	92		
B	64	66	74	78	82	85	87	92	93	95	97

Test whether the two populations have the same variance at 5% level of significance.

(8)

8 (a) The following tables were given, the number of accidents that take place in an industry during various days of the week. Test if accidents are uniformly distributed over the week at 5% level of significance.

Day	Mon	Tue	Wed	Thu	Fri	Sat
No. of accidents	14	18	12	11	15	14

(8)

(b) From the following table regarding the eye colour of eyes of fathers and sons, test if the colour of son's eye is associated with that of the father at 5% level of significance.

Eye colour of father	Eye colour of son	
	Light	Not Light
	471	51
	148	230

(8)

Exam Code: 120602

Paper Code: 2196

Bachelor of Science (Bio-Technology) Semester-II

Course Title: Industrial Biotechnology-I

Course Code: BBTM-2060

Time Allowed: 3 Hours

Max. Marks: 50

Note: Candidates are required to attempt five questions, selecting at least one question from each section. The fifth question may be attempted from any section. Each question carries 10 marks.

Section-A

1. Differentiate between chemical and microbial industrial processes.
2. Discuss basic concept of agriculture and food processing as industry.

Section-B

3. Discuss the salient features of industrially important microbes with examples.
4. Discuss various strategies used for maintenance and preservation of industrially important microbial cultures.

Section-C

5. Briefly discuss strain improvement of industrial important microbes by using mutational Programme.
6. Discuss media formulation and process optimization of industrial and agro-industrial microbes.

Section-D

7. Write a short note on primary and secondary metabolites production.
8. Briefly discuss production of
 - a) Tetracycline
 - b) Fermented food products

Exam Code: 120602

Paper Code: 2193

Programme: Bachelor of Science (Bio-Technology) Semester-II

Course Title: Genetics

Course Code: BBTM-2063

Time Allowed: 3 Hours

Max Marks: 50

Note: Attempt any five questions in all, selecting at least one question from each section. The fifth question may be attempted from any section. Each question carries 10 marks.

SECTION - A

Q1) Describe Mendel's principle of independent assortment. How is this principle illustrated through the results of dihybrid cross? Explain your answer with suitable example. 10

Q2) Write short notes on the following:

- a) Epistasis
- b) Co-dominance
- c) Lethal genes
- d) Test cross
- e) Duplicate genes

2 X 5 = 10

SECTION - B

Q3) a) What is coupling and repulsion hypothesis? How these hypotheses are interconnected with one another.

b) Describe chi-square test for linkage and segregation ratio. 5 X 2 = 10

Q4) Justify the statements:

- a) Mutations are molecular basis of evolution.
- b) Single amino acid replacement may cause drastic changes in phenotype.

5 X 2 = 10

SECTION - C

Q5) What is bacterial conjugation? Explain Hfr and F conjugation using well labeled diagram. 10

Q6) Write short notes on the following:

- a) Cytoplasmic male sterility in maize
- b) Importance of chromosomal aberrations

5 X 2 = 10

SECTION - D

Q7) Describe the structure and replication of eukaryotic chromosomes. 10

Q8) Write short notes on the following:

- a) Karyotyping
- b) Lampbrush chromosomes
- c) Population genetics
- d) Euchromatin
- e) Telomere structure

2 X 5 = 10

Exam Code: 120602

Paper Code: 2195

Bachelor of Science (Bio-Technology) Semester – II

Fundamentals of Biotechnology .

Course Code: BBTM- 2065 ✓

Time : 3 Hrs.

Marks: 50

Instructions for students:

Candidates are required to attempt five questions, selecting at least one question from each section. The fifth question may be attempted from any section Each question carries 10 marks.

Section – A

1. (a) Explain the contributory role of various branches of Life and Applied Sciences in growth and development of Biotechnology? (5 marks)
(b) Elaborate the process of gene expression? What is the role of *Escherichia coli* bacterium and *Caenorhabditis elegans* in genetic engineering ? (5 marks)
2. What are the various tools used in recombinant DNA technology? Explain with reference to use of plant and virus in this technology? Give only one example each of these cloning vector with its appropriate diagram? (10 marks)

Section – B

3. Write detailed note on
(a) Production of Rec- Human Insulin (b) PCR for diagnosis of bacterial
4. (a) How the rec- DNA technology has helped in advancement of agriculture and food production? Explain the success story of Indian food independence in detail?
(b) Give detailed information on use of gene therapy in management and cure of human disease?

Section – C

5. a) Explain the differences between patentable and non- patentable inventions? What is the effect of these two types of inventions on biotechnology research and development/industry?
b) What do you know various types of IPR?

6. Write a detailed note complete process of patenting? Citing requirements, objective, process and filing of patent? Give examples and flow charts of process where-ever needed? Also write a few lines on plant breeder's rights?

Section – D

7. Enlist the different ethical issues faced by biotechnologists in regulation and application of Biotechnology in common man's life? What are the various rules and regulations governing uses and applications of stem cell therapy?
8. a) Give detailed public opinion on the issues of human cloning? (5 marks)
b) Role of GMOs in bioremediation of industrial wastes? (3 marks)
c) Briefly write a note on future of Biotechnology in India? (2 marks)

Exam Code: 120602

Paper Code: 2194

Bachelor of Science (Bio-Technology) Semester: II

Course Title: Cell Biology

Course Code: BBTM-2484 ✓

Time Allowed: 3Hrs

M. Marks: 50

Note: Candidates are required to attempt five questions, selecting at least one question from each section. The fifth question may be attempted from any section. Each question carries equal marks

Section-A

1. (a) Justify the statement that Cell is a basic unit of life. (5)
(b) What is Modern cell theory? Comment. (5)
2. Draw diagrams of these cells depicting their distinguish features
(a) Bacterial cell (5)
(b) Plant Cell (5)

Section-B

3. Give the common and separate functions of Smooth Endoplasmic Reticulum and Rough Endoplasmic Reticulum. (10)
4. Define Autonomy. Why Mitochondria is said to be semiautonomous cell organelle. Draw its ultrastructure and label all its parts. (10)

Section-C

5. With the help of diagrams describe in detail the stages of Mitosis. (10)
6. Explain briefly about the following processes
(a) Amitosis (5)
(b) Binary Fission (5)

Section-D

7. Name the most accepted model of Bio-membranes? Describe it in detail with the help of diagram. (10)
8. Comment on the following in detail
(a) Passive Transportation (5)
(b) Liposomes (5)

Paper Code: 2101

Programme	Course Code	Exam Code
Bachelor of Arts (Journalism and Mass Communication)	BJML-2421	116402
Bachelor of Science (Fashion Designing)	BFDL-2421	119602
Bachelor of Science (Home Science)	BHSL-2421	119702
Bachelor of Computer Applications	BCAL-2421	117902
Bachelor of Science (Information Technology)	BITL-2421	118002
Bachelor of Science (Bio-Technology)	BBTL-2421	120602
Bachelor of Science (Medical Laboratory Technology)	BMLL-2421	509702

Semester-II

Course Title: ਪੰਜਾਬੀ (ਲਾਜ਼ਮੀ)

ਸਮਾਂ: ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ

ਅੰਕ: 70

ਨੋਟ: ਕੁਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਚਾਰੇ ਸੈਕਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕਰੋ। ਪੰਜਵਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚੋਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 14 ਅੰਕ ਹਨ।

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਏ

1 ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੁੱਗਲ ਦੀ ਕਹਾਣੀ 'ਤੈਂ ਕੀ ਦਰਦ ਨਾ ਆਇਆ' ਦਾ ਸਾਰ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।

2 ਜਿੰਦਰ ਦੀ ਕਹਾਣੀ 'ਦੇ ਮਿੰਟ ਹੋਰ ਰੁਕ ਜਾ' ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣਾ ਲਿਖੋ।

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਬੀ

3 ਸ਼ਿਵਕੁਮਾਰ ਦੇ ਲਿਖੇ ਰੇਖਾ ਚਿਤਰ 'ਨੰਗੀ ਮੁਸਕਾਨ' ਦਾ ਸਾਰ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖੋ।

4 ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੂਪ ਦੇ ਲਿਖੇ ਹਲਕੇ ਲੇਖ 'ਖੁਸ਼ਾਮਦੀ ਲਾਲ' ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਲਿਖੋ।

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਸੀ

5 ਰੂਪਾਂਤਰੀ ਤੇ ਸਮਾਸੀ ਸ਼ਬਦ ਰਚਨਾ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

6 ਨਾਮ ਅਤੇ ਪੜਨਾਮ ਕੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ?

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਡੀ

7 ਆਪਣੇ ਕਾਲਜ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਜਬੂਰੀ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਸ਼ੌਰਟ ਲੈਕਚਰ ਮਾਫ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਪੱਤਰ ਲਿਖੋ।

8 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਖਾਣ ਤੇ ਮੁਹਾਵਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸਤਰਾਂ ਵਕਾਂ ਵਿਚ ਵਰਤੋ ਕਿ ਗੱਲ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇ।

i. ਅਲਖ ਮੁਕਾਉਬੀ

ii. ਗੱਲ ਮੁਕਾਉਬੀ

iii. ਬੀਨ ਮਨਾਉਬੀ

iv. ਬੀਦ ਦਾ ਚੰਨ

v. ਨਾਨੀ ਖਸਮ ਕਰੇ ਦੋਹਤਾ ਚੱਟੀ ਭਰੇ

vi. ਨ ਸੋ ਚੂਹਾ ਖਾ ਕੇ ਬਿੱਲੀ ਹੱਜ ਨੂੰ ਚੱਲੀ

vii. ਅੱਗਾ ਦੇੜ ਤੇ ਪਿੱਛਾ ਚੌੜ

Paper Code: 2105

Programme	Exam Code	Course Code
Bachelor of Arts	121202	BARL-2031 ✓
Bachelor of Science (Non-Medical)	121302	BSNL-2031 ✓
Bachelor of Science (Medical)		BSML-2031 ✓
Bachelor of Science (Economics)		BECL-2031 ✓
Bachelor of Science (Computer Science)		BCSL-2031 ✓
Bachelor of Commerce	121102	BCRL-2031
Bachelor of Business Administration	121702	BBRL-2031
Bachelor of Arts (Journalism and Mass Communication)	116402	BJML-2031 ✓
Bachelor of Science (Fashion Designing)	119602	BFDL-2031 ✓
Bachelor of Science (Home Science)	119702	BHSL-2031 ✓
Bachelor of Computer Applications	117902	BCAL-2031
Bachelor of Science (Information Technology)	118002	BITL-2031
Bachelor of Science (Bio-Technology)	120602	BBTL-2031 ✓
Bachelor of Science (Medical Laboratory Technology)	509702	BMLL-2031 ✓
Bachelor of Business Administration (Airlines and Airport Management)	509502	BBML-2031

Semester- II**Course Title: Basic Punjabi****(50)****Time Allowed: 3 Hours****Max Marks: 70**

ਨੋਟ: ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਪੰਜਵਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿਚੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 14 ਅੰਕ ਹਨ।

ਸੈਕਸ਼ਨ-I

1. ਨਾਂਵ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੱਸ ਕੇ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਸਹਿਤ ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ।
2. ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ?

ਸੈਕਸ਼ਨ-II

3. ਵਾਕ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੱਸ ਕੇ ਸਾਧਾਰਨ ਵਾਕ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆ 10 ਸਾਧਾਰਨ ਵਾਕ ਬਣਾਓ?
4. ਪ੍ਰਸ਼ਨਵਾਚਕ ਵਾਕ ਅਤੇ ਹੁਕਮੀ ਵਾਕ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ ਅਤੇ ਦਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨਵਾਚਕ ਅਤੇ ਦਸ ਹੁਕਮੀ ਵਾਕ ਬਣਾਓ?

ਸੈਕਸ਼ਨ-III

5. ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਪੈਰਾ ਰਚਨਾ ਲਿਖੋ।
 - i. ਸਵੇਰ ਦੀ ਸੈਰ
 - ii. ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ
 - iii. ਮੋਬਾਇਲ ਦੇ ਲਾਭ ਹਾਨੀਆਂ
6. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਖਾਣਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਅੱਠ ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋਂ-
 - i. ਉੱਚੀ ਦੁਕਾਨ ਫਿੱਕਾ ਪਕਵਾਨ
 - ii. ਸਹਿਜ ਪੱਕੇ ਹੋ ਮੀਠਾ ਹੋਵੇ
 - iii. ਇੱਕ ਅਨਾਰ ਸੋ ਬਿਮਾਰ

- iv. ਹੰਕਾਰਿਆ ਸੋ ਮਾਰਿਆ
- v. ਚਿੰਤਾ ਚਿਖਾ ਬਰਾਬਰ
- vi. ਦਾਲ ਵਿਚ ਕਾਲਾ ਹੋਣਾ
- vii. ਘਰ ਦਾ ਭੇਤੀ ਲੰਕਾ ਢਾਹੇ
- viii. ਜਿਹੜੇ ਗੱਜਦੇ ਹਨ ਉਹ ਵਰਦੇ ਨਹੀਂ
- ix. ਇੱਕ ਅਨਾਰ ਸੋ ਬਿਮਾਰ
- x. ਆਪ ਕੁੱਚਜੀ ਵਿਹੜੇ ਨੂੰ ਦੋਸ਼

ਸੈਕਸ਼ਨ-IV

- 7. ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖੋ ਕਿ ਉਹ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਲਵੇ।
- 8. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁਹਾਵਰਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਅੱਠ ਦੇ ਅਰਥ ਦੱਸੋ ਕਿ ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋਂ—

- i. ਉਂਗਲ ਕਰਨੀ
- ii. ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਰੜਕਣਾ
- iii. ਸਿਰ ਤੇ ਚੜ੍ਹਨਾ
- iv. ਲਾਲ ਪੀਲਾ ਹੋਣਾ
- v. ਧੱਕਾ ਲਗਾਣਾ
- vi. ਈਦ ਦਾ ਚੰਦ ਹੋਣਾ
- vii. ਹੱਥ ਪੈਰ ਮਾਰਨਾ
- viii. ਉੱਡਦੇ ਫਿਰਨਾ
- ix. ਹੱਥ ਤੰਗ ਹੋਣਾ
- x. ਉਸਤਾਦੀ ਕਰਨੀ

Paper Code: 9221

Programme	Exam Code	Course Code
Bachelor of Arts	121202	BARL-2031
Bachelor of Science (Non-Medical)	121302	BSNL-2031
Bachelor of Science (Medical)		BSML-2031
Bachelor of Science (Economics)		BECL-2031
Bachelor of Science (Computer Science)		BCSL-2031
Bachelor of Commerce	121102	BCRL-2031
Bachelor of Business Administration	121702	BBRL-2031
Bachelor of Arts (Journalism and Mass Communication)	116402	BJML-2031
Bachelor of Science (Fashion Designing)	119602	BFDL-2031
Bachelor of Science (Home Science)	119702	BHSL-2031
Bachelor of Computer Applications	117902	BCAL-2031
Bachelor of Science (Information Technology)	118002	BITL-2031
Bachelor of Science (Bio-Technology)	120602	BBTL-2031
Bachelor of Science (Medical Laboratory Technology)	509702	BMLL-2031
Bachelor of Business Administration (Airlines and Airport Management)	509502	BBML-2031

Semester- II

Course Title: Basic Punjabi

Time Allowed: 3 Hours

Max Marks: 80

ਨੋਟ: ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਪੰਜਵਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿਚੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 16 ਅੰਕ ਹਨ।

ਸੈਕਸ਼ਨ-1

1. ਨਾਂਵ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੱਸ ਕੇ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਸਹਿਤ ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ।
2. ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ?

ਸੈਕਸ਼ਨ-II

3. ਵਾਕ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੱਸ ਕੇ ਸਾਧਾਰਨ ਵਾਕ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਹੇਠਲੀਆਂ 10 ਸਾਧਾਰਨ ਵਾਕ ਬਣਾਓ?
4. ਪ੍ਰਸ਼ਨਵਾਚਕ ਵਾਕ ਅਤੇ ਹੁਕਮੀ ਵਾਕ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ ਅਤੇ ਦਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨਵਾਚਕ ਅਤੇ ਦਸ ਹੁਕਮੀ ਵਾਕ ਬਣਾਓ?

ਸੈਕਸ਼ਨ-III

5. ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਪੈਰਾ ਰਚਨਾ ਲਿਖੋ।
 - i. ਸਵੇਰ ਦੀ ਸੈਰ
 - ii. ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ
 - iii. ਮੋਬਾਇਲ ਦੇ ਲਾਭ ਹਾਨੀਆਂ
6. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਖਾਣਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਅੱਠ ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋਂ-
 - i. ਉੱਚੀ ਦੁਕਾਨ ਫਿੱਕਾ ਪਕਵਾਨ
 - ii. ਸਹਿਜ ਪੱਕੇ ਹੋ ਮੀਠਾ ਹੋਵੇ
 - iii. ਇੱਕ ਅਨਾਰ ਸੌ ਬਿਮਾਰ

- iv. ਹੰਕਾਰਿਆ ਸੋ ਮਾਰਿਆ
- v. ਚਿੰਤਾ ਚਿਖਾ ਬਰਾਬਰ
- vi. ਦਾਲ ਵਿਚ ਕਾਲਾ ਹੋਣਾ
- vii. ਘਰ ਦਾ ਭੇਤੀ ਲੰਕਾ ਢਾਹੇ
- viii. ਜਿਹੜੇ ਗੱਜਦੇ ਹਨ ਉਹ ਵਰਦੇ ਨਹੀਂ
- ix. ਇੱਕ ਅਨਾਰ ਸੋ ਬਿਮਾਰ
- x. ਆਪ ਕੁੱਚਜੀ ਵਿਹੜੇ ਨੂੰ ਦੋਸ਼

ਸੈਕਸ਼ਨ-IV

7. ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖੋ ਕਿ ਉਹ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਲਵੇ।
8. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁਹਾਵਰਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਅੱਠ ਦੇ ਅਰਥ ਦੱਸੋ ਅਤੇ ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋਂ—

- i. ਉੱਗਲ ਕਰਨੀ
- ii. ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਰੜਕਣਾ
- iii. ਸਿਰ ਤੇ ਚੜ੍ਹਨਾ
- iv. ਲਾਲ ਪੀਲਾ ਹੋਣਾ
- v. ਧੱਕਾ ਲਗਾਣਾ
- vi. ਈਦ ਦਾ ਚੰਦ ਹੋਣਾ
- vii. ਹੱਥ ਪੈਰ ਮਾਰਨਾ
- viii. ਉੱਡਦੇ ਫਿਰਨਾ
- ix. ਹੱਥ ਤੰਗ ਹੋਣਾ
- x. ਉਸਤਾਦੀ ਕਰਨੀ

Paper Code: 2108

Programme	Exam Code	Course Code
Bachelor of Arts	121202	BARL-2431 ✓
Bachelor of Science (Non-Medical)	121302	BSNL-2431 ✓
Bachelor of Science (Medical)		BSML-2431 ✓
Bachelor of Science (Economics)		BECL-2431 ✓
Bachelor of Science (Computer Science)		BCSL-2431 ✓
Bachelor of Commerce	121102	BCRL-2431
Bachelor of Business Administration	121702	BBRL-2431
Bachelor of Business Administration (Airlines and Airport Management)	509502	BBML-2431
Bachelor of Science (Medical Laboratory Technology)	509702	BMLL-2431 ✓
Bachelor of Arts (Journalism and Mass Communication)	116402	BJML-2431 ✓
Bachelor of Science (Fashion Designing)	119602	BFDL-2431
Bachelor of Science (Home Science)	119702	BHSL-2431 ✓
Bachelor of Computer Applications	117902	BCAL-2431
Bachelor of Science (Information Technology)	118002	BITL-2431
Bachelor of Science (Bio-Technology)	120602	BBTL-2431 ✓

Semester- II

Course Title: Punjab History and Culture
(50)

Time Allowed: 3 Hours**Max Marks: 70**

Note: Attempt 5 questions in 1000 words each, selecting one question from each section. Fifth question can be attempted from any section. Each question carries 14 marks.

Section-A

1. What do you know about the impact of Alexander's invasions on the Punjab?
2. Discuss the civil and military administration of Chandra Gupta Maurya.

Section-B

3. Describe the achievements of the Kushan rulers in Punjab with special reference to Kanishka.
4. Describe the social and economic conditions of the people during Gupta age.

Section-C

5. Discuss the political conditions of the Punjab during rule of Harshvardhana. Also write down his military conquests.
6. Write down socio-cultural History of Punjab from 7th to 1000 A.D.

Section-D

7. What do you know about the development of education in Punjab in ancient times?
8. Discuss the development of art and architecture in Punjab during ancient period of History.

Hindi version

नोट : पांच प्रश्नों का उत्तर दें। प्रत्येक प्रश्न का उत्तर 1000 शब्दों में देना है। हर एक सैक्शन में से एक प्रश्न करना जरूरी है, पांचवा किसी भी सैक्शन में से कर सकते हैं। प्रत्येक प्रश्न 14 अंक का है।

सैक्शन—ए

1. सिकंदर के आक्रमणों के पंजाब पर प्रभाव के बारे में आप क्या जानते हैं?
2. चन्द्रगुप्त मौर्या के नागरिक एवं सैन्य शासन व्यवस्था की चर्चा करें।

सैक्शन—बी

3. कनिष्क के विशेष संदर्भ में पंजाब में कुषाण शासकों की उपलब्धियों का वर्णन करें।
4. गुप्त युग के दौरान लोगों की सामाजिक और आर्थिक स्थितियों का वर्णन करें।

सैक्शन—सी

5. हर्षवर्धन के शासन काल के दौरान पंजाब की राजनीतिक स्थिति पर चर्चा करें। हर्षवर्धन की सैनिक विजयों पर भी लिखें।
6. 7 वीं से 1000 ई. तक पंजाब का सामाजिक—सांस्कृतिक इतिहास लिखिए।

सैक्शन-डी

7. प्राचीन काल में पंजाब में शिक्षा के विकास के बारे में आप क्या जानते हैं?
8. प्राचीन इतिहास में पंजाब में कला और वास्तुकला के विकास पर चर्चा करें।

Paper Code: 2114

Programme	Exam Code	Course Code
Bachelor of Arts (Journalism and Mass Communication)	116402	BJMM-2102 ✓
Bachelor of Science(Fashion Designing)	119602	BFDM-2102 ✓
Bachelor of Science (Home Science)	119702	BHSM-2102
Bachelor of Computer Applications	117902	BCAM-2102 ✓
Bachelor of Science (Information Technology)	118002	BITM-2102 ✓
Bachelor of Science (Bio-Technology)	120602	BBTM-2102
Bachelor of Science (Medical Laboratory Technology)	509702	BMLM-2102
Bachelor of Vocation (Retail Management)	122002	BVRM-2102 ✓
Bachelor of Vocation (Animation)	112802	BVAM-2102 ✓
Bachelor of Vocation (Nutrition and Dietetics)	510012	BVNM-2102 ✓
Bachelor of Vocation (Beauty and Wellness)	112602	BVBM-2102 ✓
Bachelor of Vocation (Artificial Intelligence and Data Science)	112902	BVIM-2102 ✓
Bachelor of Vocation (Hospitality and Tourism)	113002	BVHM-2102 ✓

Semester-II**Course Title: Communication Skills in English-II****(370)****Time Allowed: 3 Hours****Max Marks: 50**

Note: Attempt 5 questions in all, selecting 1 question from each section the 5th question may be attempted from any section. Each question carries 10 marks. (5*10=50)

Section A

1. Explain how the barriers to listening can be minimised. 10
2. What are the effective feedback skills? 10

Section B

3. What points should be kept in mind While attending a telephone call? 10
4. Explain in brief the definition and importance of note taking. 10

Section C

5. What are the forms of polite speech? 10
6. What points should be kept in mind to make conversation meaningful and easy? 10

Section D

7. What is
 - a) Phonetic Transcription
 - b) International Phonetic Alphabet (5+5=10)
8. Transcribe any 5 Words phonetically, and also put the stress mark:
about, adjust, baggage, beggar, collect, complete,
design, devil, enemy, engine. (5*2=10)

FOR REAPPEAR CANDIDATES ONLY (2023-24).

Paper Code: 9215.

Programme	Exam Code	Course Code
Bachelor of Arts (Journalism and Mass Communication)	116402	BJMM-2102 ✓
Bachelor of Science (Fashion Designing)	119602	BFDM-2102 ✓
Bachelor of Science (Home Science)	119702	BHSM-2102 ✓
Bachelor of Computer Applications	117902	BCAM-2102 ✓
Bachelor of Science (Information Technology)	118002	BITM-2102 ✓
Bachelor of Science (Bio-Technology)	120602	BBTM-2102 ✓
Bachelor of Science (Medical Laboratory Technology)	509702	BMLM-2102 ✓
Bachelor of Vocation (Retail Management)	122002	BVRM-2102 ✓
Bachelor of Vocation (Animation)	112802	BVAM-2102 ✓
Bachelor of Vocation (Nutrition and Dietetics) <i>Exercise and Health</i>	510012	BVNM-2102 ✓
Bachelor of Vocation (Beauty and Wellness)	112602	BVBM-2102 ✓
Bachelor of Vocation (Artificial Intelligence and Data Science)	112902	BVIM-2102 ✓
Bachelor of Vocation (Hospitality and Tourism)	113002	BVHM-2102 ✓

Bachelor of Vocation (Textile Design and Apparel Technology) Semester-II 113102.

BVTM-2102. ✓

Course Title: Communication Skills in English
(370)

Time Allowed: 3 Hours

Max Marks: 50

Note: Attempt 5 questions in all, selecting 1 question from each section the 5th question may be attempted from any section. Each question carries 10 marks. (5*10=50)

Section A

1. Explain how the barriers to listening can be minimised. 10
2. What are the effective feedback skills? 10

Section B

3. What points should be kept in mind While attending a telephone call? 10
4. Explain in brief the definition and importance of note taking. 10

Section C

5. What are the forms of polite speech? 10
6. What points should be kept in mind to make conversation meaningful and easy'? 10

Section D

7. What is
 - a) Phonetic Transcription
 - b) International Phonetic Alphabet (5+5=10)
8. Transcribe any 5 Words phonetically, and also put the stress mark:
about, adjust, baggage, beggar, collect, complete,
design, devil, enemy, engine. (5*2=10)